

HƯỚNG DẪN VỀ NHU CẦU ĐẶC BIỆT

NƠI QUÝ VỊ CÓ THỂ NHẬN ĐƯỢC SỰ GIÚP ĐỠ

Nếu quý vị nghĩ rằng con mình hay trẻ em mình chăm sóc có thể có những nhu cầu đặc biệt, quý vị có thể được giúp đỡ.

Đối với những trẻ từ sơ sanh cho đến 3 tuổi, xin gọi Phòng Phục Vụ Phát Triển California tại số 1-800-515-BABY (2229) và chọn mục "Bắt Đầu Sớm" ("Early Start").

Người ta sẽ nói cho quý vị biết những nơi nào trong khu vực địa phương của quý vị có thể giúp đỡ được. Có thể gồm cả Trung Tâm Giúp Đỡ Cho Gia Đình (Family Resource Center). Ở đó quý vị cũng có thể được giúp đỡ.

QUÝ VỊ CŨNG CÓ THỂ:

- Gọi cho khu học chánh địa phương.
- Gọi cho chương trình giáo dục đặc biệt của sở giáo dục quận hạt.

Họ có thể giúp quý vị xác định xem liệu đứa trẻ có hợp lệ hưởng những dịch vụ cho nhu cầu đặc biệt không. Những dịch vụ này kín đáo và không tốn tiền. Để hưởng những dịch vụ này, phụ huynh phải ký một bản thỏa thuận để cho con em họ được thử nghiệm. Họ phải đồng ý cho đứa trẻ được giáo dục đặc biệt.

ĐỂ BIẾT THÊM CHI TIẾT, xin liên lạc:

California Department of Education

Special Education Division

P.O. Box 944272

Sacramento, CA 94244-2720

Web: <http://www.cde.ca.gov/spbranch/sed/>

Để biết thông tin về những trẻ em có nhu cầu đặc biệt tại những nơi giữ trẻ, xin gọi:

California Child Care Health Program
(Chương Trình Y Tế Chăm Sóc Trẻ Em California)

Web:
<http://www.ucsfchildcarehealth.org/index.htm>

TÌM SỰ
GIÚP ĐỠ
Ở ĐÂU

NHU CẦU ĐẶC BIỆT LÀ GÌ?

Tất cả các trẻ em đều phát triển theo các tốc độ khác nhau và theo những cách khác nhau. Nhưng một số trẻ em từ lúc mới sanh đã có những nhu cầu đặc biệt. Những nhu cầu đặc biệt này ảnh hưởng tới sự trưởng thành và phát triển của đứa trẻ. Một số trẻ em có sự phát triển chậm trễ hay khó khăn ngay sau khi sanh. Những trẻ khác có thể trễ hơn một chút.

NHỮNG NGUY CƠ QUÝ VỊ CÓ THỂ KIỂM TRA

Có một số điều có thể mang lại nguy cơ cao hơn phải có nhu cầu đặc biệt. Sau đây là vài điều quý vị có thể kiểm tra:

- Đứa trẻ được sanh ra quá sớm.
- Đứa trẻ sanh ra có trọng lượng nhẹ.
- Người mẹ sử dụng ma túy, rượu, hay thuốc lá khi mang thai.
- Có bạo hành trong khu vực địa phương hay tại nhà.
- Người mẹ và đứa trẻ có thói quen ăn uống ít.
- Có sự căng thẳng trong gia đình. Có thể là nhà cửa tệ hại, vô gia cư, hay có người chết trong gia đình.

TÌM HIỂU NHỮNG DẤU HIỆU BAN ĐẦU

Quý vị có thể giúp đỡ bằng cách tìm hiểu những dấu hiệu ban đầu. Bằng cách đọc thông tin này, quý vị có thể biết được khi nào con em quý vị phát triển chậm và có nhu cầu đặc biệt. Quý vị có thể nhận được sự giúp đỡ cho con em mình ngay khi cần thiết.

ĐỪNG CHẦN CHỜ TÌM SỰ GIÚP ĐỠ CHO CON MÌNH!

Thời gian tốt nhất để giúp đỡ một đứa trẻ là từ lúc mới sanh cho đến 3 tuổi. Nếu quý vị nghĩ rằng con mình có nhu cầu đặc biệt, hãy tìm sự giúp đỡ ngay. Đừng chờ đến khi đứa trẻ bắt đầu đi học. Hãy yêu cầu được giúp đỡ càng sớm càng tốt, ngay cả khi đứa trẻ còn là em bé hay còn rất nhỏ. Bằng cách đó, đứa trẻ nhận được sự hỗ trợ đúng lúc. Điều đó sẽ mang lại sự khác biệt lớn lao khi đứa trẻ lớn lên. Nó có thể ngăn chặn những vấn đề nghiêm trọng hơn sau này.

HƯỚNG DẪN VỀ NHU CẦU ĐẶC BIỆT

SỰ PHÁT TRIỂN KHỎE MẠNH CỦA CON EM QUÝ VỊ

Xác Định Sớm Những Nhu Cầu Đặc Biệt

- Vào khoảng 6 tháng tuổi, bé không thích được ẵm hay được nói chuyện.
- Không thích được âu yếm dỗ dành.
- Không tập trung chú ý. Không làm được việc mà những đứa trẻ cùng tuổi làm được.
- Không hoặc hiếm khi tiếp cận bằng mắt với người khác.
- Trở nên giận dữ khi cố gắng làm những việc đơn giản mà hầu hết những đứa trẻ cùng tuổi khác đều làm được.
- Thường hay biểu lộ bằng hành động. Có vẻ rất cứng đầu và giận dữ.
- Hành động cực kỳ nhút nhát hay tự cô lập.
- Không thích ai đụng đến mình.
- Không thích có đồ vật nào đó hay quần áo kít sát bên người.
- Có thể thường hay tìm cách làm hại những đứa trẻ khác, thú vật hay đồ đạc.

Xem tiếp trang kế

NHỮNG DẤU HIỆU CHẬM PHÁT TRIỂN

Những trẻ em có nhu cầu đặc biệt có những sự khác biệt trong cách chúng phát triển hay hoạt động. Một vài phản ứng có thể chỉ do cá tính của đứa trẻ.

Những phản ứng khác cần được quan tâm. Sau đây là vài dấu hiệu để kiểm tra:

TÁC PHONG TỔNG QUÁT

Những Dấu Hiệu Chậm Phát Triển, Tác Phong Tổng Quát (tt.)

Đứa trẻ cũng có thể:

- Hay làm bể nhiều đồ đạc.
- Hay nỗi cáu, gáy gổ, la hét và đánh đấm mỗi ngày.
- Nhìn sưng vào khoảng không hoặc đung đưa người.
- Tự nói chuyện với mình nhiều hơn những đứa trẻ khác.
- Hay đập đầu vào đồ vật, sàn nhà hay tường nhà.
- Không ý thức được sự nguy hiểm. Có thể làm những việc như đi băng qua dòng xe cộ đang chạy hay nhảy từ trên cao xuống.
- Hay bị bệnh. Hay bị đau bụng và nhức đầu rất nhiều.
- Thở băng miệng.
- Gặp khó khăn khi ngủ, ăn uống hay đi vệ sinh.
- Nặng động thái quá. Làm việc vội vã và dễ chán.
- Gặp khó khăn khi kết hợp tư tưởng, hành động với cử động cơ thể.
- Không tìm cách để được cha mẹ hay người chăm sóc khen ngợi.

Thính Giác

- Khoảng 4 tháng, không nhìn về hướng có âm thanh hay tiếng nói.
- Không phản ứng khi có tiếng động lớn.
- Bị đau tai thường xuyên.
- Bị nhiễm trùng hay dị ứng tai, mũi, họng nhiều lần.
- Nói chuyện quá lớn hay quá nhỏ.
- Không phản ứng khi được gọi. Không chạy đến ngay cả khi có điều gì thú vị.
- Quay người để luôn có một tai quay về hướng có âm thanh.
- Hiểu lời nói một cách khó khăn.

Cử Động

- Có tay hay chân cứng nhắc.
- Có tướng đi mềm nhũn hay khập khiễng.
- Sử dụng một bên cơ thể nhiều hơn bên kia.
- Phối hợp cơ thể kém.
- Vụng về hơn những đứa trẻ cùng lứa tuổi.

Cử Động (tt.)

Khi còn là em bé:

- Lúc 3 tháng, bé ngóc đầu lên rất khó khăn.

Khi 1 tuổi:

- Gặp khó khăn khi tự ngồi xuống.
- Gặp khó khăn khi đứng lên.
- Có trớ ngại khi với tới đồ vật.
- Có trớ ngại khi nhặt đồ vật lên bằng ngón cái và ngón trỏ.

Khi 2 tuổi:

- Gặp khó khăn khi đá trái banh lớn.
- Khó hay không thể vẽ nguệch ngoạc được.
- Có trớ ngại khi sắp hình tháp bằng hai hay ba khối vuông.

Khi 3 tuổi:

- Không đi lên xuống bậc thang được.
- Chạy luôn bị té.
- Không lật được trang sách một cách dễ dàng.

Khi 4 tuổi:

- Gặp khó khăn khi đứng bằng một chân.
- Có trớ ngại khi nhảy lên từ bậc thang cuối.
- Không đạp xe ba bánh được.
- Có trớ ngại khi bắt banh thảm trên đất.
- Khó nắm bàn tay lại hoặc ngọ nguậy ngón cái.

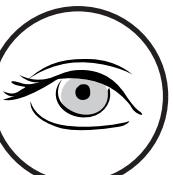
Khi 5 tuổi:

- Gặp khó khăn khi nhảy dây và đổi chân khi nhảy.
- Có trớ ngại khi chơi đu.
- Khó cắt băng kéo.

Thị Giác

- Dường như gặp khó khăn khi theo dõi vật hay người bằng mắt.
- Dụi mắt rất nhiều lần.
- Mí mắt đỏ, có nước hay dày cứng.
- Nghênh đầu bất bình thường khi cố nhìn đồ vật.
- Có trớ ngại khi tìm hay nhặt những vật nhỏ rơi xuống sàn nhà.
- Gặp khó khăn khi tập trung nhìn hay tiếp xúc bằng mắt.
- Nheo một mắt khi nhìn những vật ở xa.

Giao Tiếp

Khi còn là em bé:

- Vào khoảng 6 tháng, ít khi tạo những tiếng nói trong cổ họng như cờ-cờ hay gờ-gờ.

• Im lặng bất thường.

Khi 1 tuổi:

- Không hiểu những từ đầu tiên, như sữa, bình sữa hay bye-bye.
- Không nói được mama hay papa.

Khi 2 tuổi:

- Hiếm khi gọi được tên của các thân nhân.
- Không gọi được tên những đồ vật thông thường.
- Không nói được những cụm từ gồm 2 chữ.
- Không nói ra được vật hay người mà bé muốn hay cần.
- Không lắc đầu để nói không.

Khi 3 tuổi:

- Không biết họ của chính mình.
- Không tự biết mình là trai hay gái.
- Không nói được những câu thơ có vần thông thường.
- Không làm theo được những hướng dẫn đơn giản.
- Không nói được những câu có từ ba đến bốn chữ.

Khi 4 tuổi:

- Không kể truyện được, cả truyện thật hay giả.
- Không hỏi được nhiều câu hỏi.
- Không nói được những câu có từ bốn đến năm chữ.
- Nói những lời nói mà người lớn không thể hiểu.

Khi 5 tuổi:

- Không biết tuổi của mình.
- Không biết trả lời những câu hỏi ai, cái gì, ở đâu, khi nào, hay tại sao.
- Không thể dùng những thể loại câu khác nhau.

Suy Nghĩ

Khi 1 tuổi:

- Khó hình dung ra những vấn đề đơn giản. Không thể tìm ra đồ vật sau khi giấu đi.

Khi 2 tuổi:

- Không xác định được những bộ phận cơ thể đơn giản bằng cách chỉ vào chúng.
- Không xếp loại được những đồ vật giống nhau.
- Không hiểu được khi nhìn thấy mình trong gương.

Khi 3 tuổi:

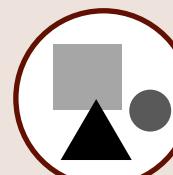
- Không hiểu được những câu chuyện hay ý kiến đơn giản.
- Không hiểu được những phép toán đơn giản và những ý tưởng về con số như một, nhiều hơn, hay ít hơn.
- Không đếm được 1-2-3.

Khi 4 tuổi:

- Không trả lời đúng những câu hỏi chẳng hạn như, Bé làm gì khi bé buồn ngủ hay đòi bụng?
- Không nhận ra được sự khác nhau giữa những hình dáng hay màu sắc.

Khi 5 tuổi:

- Không hiểu được ý tưởng về hôm nay, ngày mai, hay hôm qua.

Chơi Đùa

Khi còn là em bé:

- Khoảng ba tháng, không biết nói ê a trong cổ họng hay cười.

Khi 1 tuổi:

- Không chơi được những trò như cút-oà.
- Không biết vẫy tay chào bye-bye.

Khi 2 tuổi:

- Không biết bắt chước cha mẹ hay người chăm sóc làm những công việc thường ngày.
- Không chơi trò rửa chén, nấu ăn hay đi làm.

Khi 3 tuổi:

- Có khuynh hướng chơi một mình hơn là với những trẻ khác.
- Không chơi trò chơi có mục đích.
- Thích chơi xô đẩy đánh nhau.

Khi 4 tuổi:

- Không chơi những trò chơi giả bộ và những trò chơi nhóm như đi trốn đi tìm với những trẻ khác.

Khi 5 tuổi:

- Không biết chia sẻ và thay phiên nhau.
- Không tỏ ra quan tâm khi gặp trường hợp đáng phải quan tâm.
- Đôi khi không biết khoe khoang.